

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.

RESULTATUL EXAMENELOR.

Aproape toate jurnalele noastre se ocupă pe timpul acesta cu publicarea de programe și diferite dări de seamă despre rezultatul examenelor.

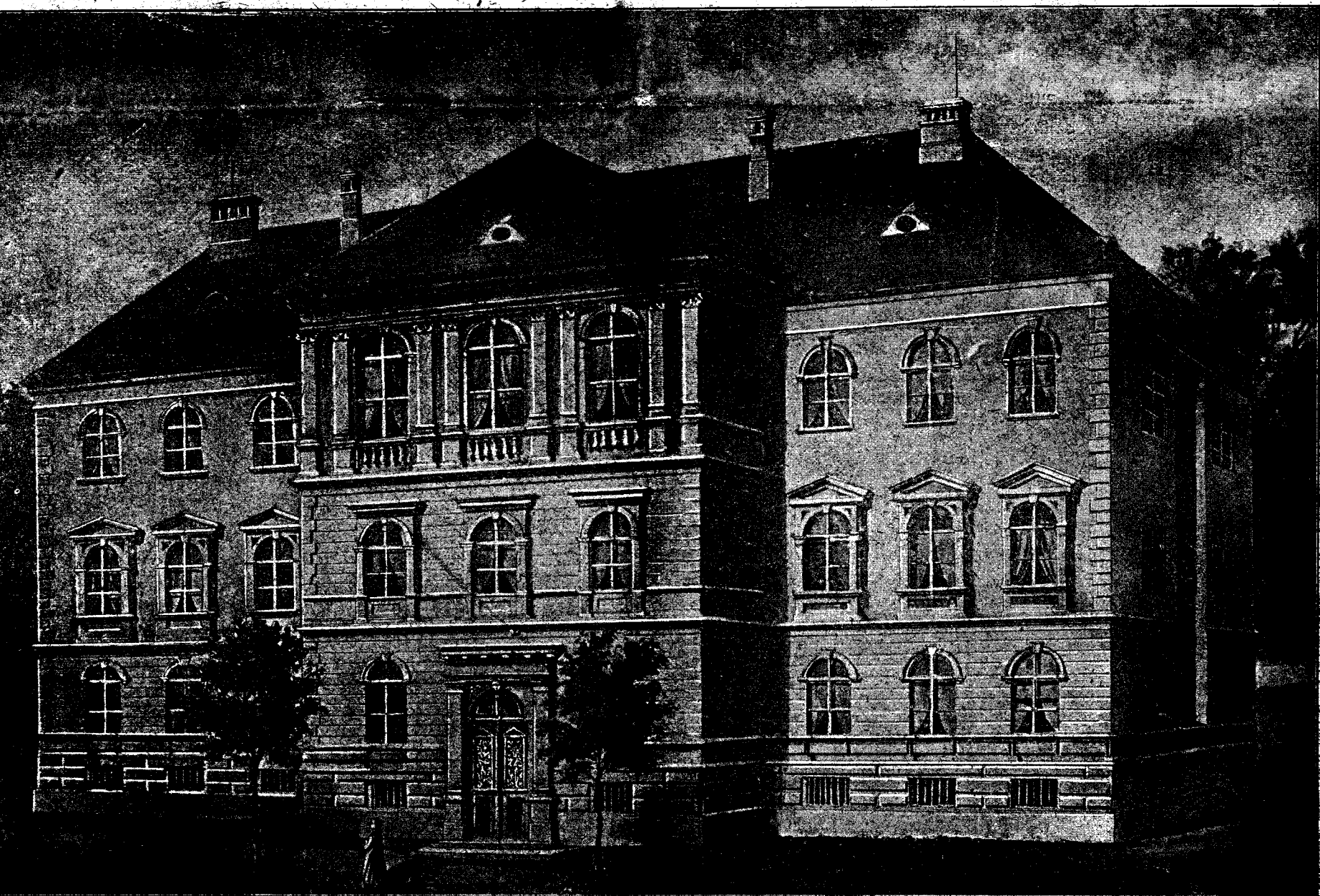
Știut e, că la încheierea anului școlar toate institutele de învățământ începând cu școlile elementare până la cele mai înalte, gimnasiile, școlile comerciale, reale și școlile civile, căci

noi românii altele mai înalte n'avem, toate acestea, încheie examene publice și cu festivități școlare, împărțind premii școlariilor diligenți.

Că de ce folos sunt aceste pentru părinți, școlari și pentru instructori, am arătat altădată. Acum voim să arătăm în legătură cu icoana școlii civile de fete a »Asociațiunii« din Sibiu, rezultatul examenelor dela această școală, care după cum constatăm, cu plăcere, din raportul ce s'a făcut în »Telegraful Român«, a fost pe deplin satisfăcător. Că ce direcțiune urmărește școala aceas-

ta putem judeca numai din vorbirea directorului *Dr. Vasile Bologa*, pe care o vom publica în alt număr, cât din împrejurarea, că la încheierea anului școlar, pe lângă alt public distins a luat parte, la vârsta sa înaintată, și Excelența Sa dl. Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Meșianu*.

»Telegraful« descriind mai pe larg serbătoarea școlii de fete, amintește de vorbirea de mulțumită a directorului adresată delegatului comitetului central, dlui asesor *N. Ivan* și de a acestora adresată Excelenței Sale, apoi zice:

ȘCOALA DE FETE A „ASOCIAȚIUNII” CU INTERNAT ÎN SIBIU.

Se ridică apoi Excelența Sa metropolitanul și în o allocuție către eleve, ascultată de întreg publicul stând în picioare, își exprimă bucuria și mulțămirea pentru frumoasele prestațiuni ale lor, le spune că cea mai prețioasă comoră pentru ele este creșterea bună, de aceea trebuie să fie cu recunoștință nu numai față de părinții lor, cari au jertfit mult pentru educația lor, dar și față de profesorii și profesoarele lor dela cari au primit atâtea învățături frumoase și folositoare. Dar' Asociațiunea, care a înființat și susține școala aceasta, e înființată și ea din contribuiriile poporului; palatul acesta frumos în care ne aflăm azi încă e înființată din contribuiriile poporului; ale poporului sunt deci toate acestea și de aceea să nu-și uite, că ele datorosă recunoștință și poporului ear, această recunoștință și o vor putea-o manifesta folosindu-și pentru binele și luminarea poporului cunoștințele frumoase câștigate în școala Asociațiunii. Accentează, că învățătura, fie cât de multă, nu valorează nimic dacă nu e împreună cu religiozitatea. De aceea le îndeamnă să fie cu temere de Dumnezeu, să fie religioase, — și încheie dându-le binecuvântare.

Nu putem de cât să ne exprimăm bucuria noastră sinceră când din asemenea momente înălțătoare de inimi putem constata că se face progres din an în an la această prețioasă școală și că se samănă dela locul cel mai competent sămânța învățătorei celei mai bune pentru prosperarea poporului român.

FOIȚA

Dorul și Iubirea.

Când alungai a Tată-l sfânt
Din rai p' Adam și Eva
Pentru că — știți — oameni fiind,
Greșiră și ei c. va
In rai și Dorul și Iubirea
Ca îngeri i-și aveau numirea.

Dar' tată-l sfânt a observat
Că și aștea's de vind;
Pe cei doi — ei i-au îndemnat
Porunca să ie țind,
Deci scoase-i și pe ei afară
Și-i prefăcu în foc și pară!

D'atunci ei umblă ca p'rib gi,
Dar' nevăsuți de nime,
Și nepăsându-le de legi —
Foc, potă în omenime,
Că ei inimile cuprind
Și toate, toate le aprind!

Ioan Tripa.

Spre luare aminte!

Cu 1 Iuliu v. a. c. Invităm la abonament nou pe toți iubitorii și sprijinatorii acestei reviste.

Abonamentele să fac prin trimiterea cu mandat postal a prețului de 2 cor. pe $\frac{1}{2}$ an, ori prin o corespondență cu termen de plată fixat pe 1-a Octomvrie a. c. pentru cei cari nu dispun de bani gata.

Adresele abonentilor, ocupațiunea și locuința cu poșta ultimă să fie legibile scrise pe mandat, ori să se pună nrul sub care a primit foaia până acum.

La terminul sus arătat vom fi siliți din cauza șpeselor mari ce le avem cu tiparul și expediția a sista trimiterea foii la toți, cari până atunci, nu-și vor trimite abonamentul.

Revista noastră se va tipări dela 1 Iulie începând numai în atâtea exemplare câte vor fi abonate cu bani gata.

Apelăm deci și de astă dată la toți stăm. cetitori pentru sprijin și încurajare, abonând și răspândind foaia noastră în cercul cunoscuților lor.

Administrațiunea
„**Bunului Econom**”

Despărțământul „ASTREI” la Orăștie.

Adunarea generală a acestui despărțământ s'a ținut conform programului anunțat, sub conducerea delegatului comitetului central, a dlui secretar Il Ioan Lăpădat, carele însoțit de inteligența din Orăștie și jur, în 12/15 Iunie a. c. la 3 ore p. m. a deschis adunarea prin o vorbire foarte logică și înțeleaptă, pentru care atât în decursul

Desperatul...

Ah! moarte crudă și tirană
Ce nemilostivă ești,
De ce nu vii tu mai 'ngrabă!
Ca să mă duci, să mă răpești...

Ah! vind, vind mai curând,
De ce ești tu târziu!
Ah! du-mă iute în mormânt!
Ca nime să nu știe...

Nu vreau să știe lumea 'ntreagă,
Ce-atât de mult o am urt,
Că mă duc așa de 'ngrabă
Și părăsesc acest pământ...

In optsprezece primăveri
Ale vieții mele;
Eu n'am avut numai dureri,
Dureri și chinuri grele...

Dar ce folos de-așa viață,
Oare de ce să mai trăiesc

rostirei, cât și la fine a fost aplaudat după merit de către cei prezenți.

Conținutul acestei remarcabile vorbiri ce-i face onoare tinărului secretar a fost expunerea pe scurt, vie și sentimentală a întemeieri, a organizării și a scopului »Asociațiunei« demonstrând că aceasta s'a făcut pentru literatura și cultura poporului român și pentru instruirea lui practică prin răspândirea de tot felul de cărți folositoare, înființarea de școli și societăți agronomice industriale și comerciale, avându-se în vedere la toate aceste conservarea și cultivarea frumosului grai curat românesc.

Sub stindardul acestor devize, încheie dl orator frumoasa sa vorbire făcând apelul cuvenit către toți fără deosebire de: învățat s'au mai puțin învățat, bogat sărac tinăr și bătrân, îndemnându-i să se angajeze fiecare cu ce poate lucrând și jertfind timpul și alte mijloace materiale întru ajungerea scopului măreț.

După deschiderea adunării s'a ales de notar Dr. G. Oprea, avocat și 2 comisuni, una pentru înscrierea membrilor și încasarea de taxe și alta pentru prezentarea unei liste a noului comitet.

Urmând referada celei din tăiu să constată că s'au incris ca membrii pe viață dlui N. Vlad farmacist și Dr. Aurel Vlad, deputat dietal, director de bancă și adv. și s'a încasat taxele dela membrii înscriși.

A doua comisiune având în vedere principiul de a împărți lucrul reclamat dela despărțământ în primo loco unor oameni mai tineri, cari nu sunt angajați prea mult în alte părți și prin urmare pot lucra mai cu succes pentru înaintarea așteptată, a propus și adunarea a proclamat de aleși:

In astă lume urgisită?
Mai bine e să mă prăpădesc.

Mai bine e să mor acum,
Acum în tinerețe,
Luându-mi dela toți rămas bun,
Dorindu-le binețe.

In ceialaltă lume mare
Aflu ce'n asta n'am aflat,
Acolo nu este durere
Nici chin de suportat.

Acolo e numai iubire
Și dragoste frățească,
Nu este 'n ea nici o mâhnire,
Ci desfătare sufletească...

Ah! moarte crudă vind dar!
Grăbește iute și mă du,
Nu mă mai lăsa 'nzădat,
Căci am urt pământul!

R. Muntean.

1. Director, *Ioan Popovici* paroh în Gelmar, și de membrii în comitet: *Dr. G. Oprea, A. Cristea, I. Moța* și *Constantin Baicu*, suplenți: *Petru Belei* și *Artemiu Corvin*.

Astfel, după ce s'a terminat această restaurare, delegatul comitetului central enunțând ca concludus, a închis adunarea mulțumind tuturor pentru conlucrare și participare, iar alesul director *Ioan Popovici* mulțumind de încredere a făcut apel la sprijinul celor bătrâni și după aceasta toți cei prezenți au luat parte la încheierea festivă a anului școlar dela școalele elementare din loc.

Un membru

† ZENO MOCSONYI de FOEN

D. spre încetarea din viață a valorosului bărbat Zeno Mocsonyi de Foen întâmplată Luni dimineața în 13/26 l. c. în Bpesta reproducem după G. Tr. următoarele:

Curând, după neuitatul său văr, Eugeniu de Mocsonyi, s'a dus și Dl Zeno. Amândoi formau dimpreună cu spiritul conducător al familiei, d-nul Alexandru Mocsonyi, colegiul celor trei iluștri reprezentanți ai Mocioneștilor, cari cu sfatul și cu fapta erau pretutindeni, unde se tracta de binele și înaintarea neamului nostru românesc.

În viața noastră bisericăască și națională, simpaticul și vioiul Zeno a fost totdeauna activ, luând parte la întrunirile noastre de frunte, bisericăști și naționale, și totdeauna doritor a sprijini așezămintele noastre de tot felul.

Studiile gimnaziale și universitare și le-a făcut răposatul în Domnul la Viena, dar în urmă s'a dedicat cu totul cultivării moșiilor părintești, câștigându-și cunoștințe frumoase agronomice, ce le dovedesc domeniile familiei, cari sunt de model.

În era deakistă pe timpul energicelor lupte naționale împotriva schimbărilor de sistem amenințătoare, Zeno Mocsonyi a fost deputat dietal și membru al clubului național român. Participarea sa viuă la toate întreprinderile noastre culturale, economice și financiare e prea bine cunoscută și mare e numărul acelor tineri români lipsiți, cari s'au bucurat de sprijinul seu pe timpul studiilor.

Zeno Mocsonyi de Foen, care a împlinit 63 de ani ai vieții, născut fiind în comuna Prisaca din Caraș-Severin a fost fiul lui Antoniu Mocsonyi de Foen, care a jucat un rol de frunte în istoria redeșteptării noastre naționale. El lasă după sine în adâncă jale pe soția sa și pe unicul său fiu Antoniu,

jurist la universitatea din Budapesta. Mai lasă în urmă pe numărâși membrii ai distinsei familii, între acestia pe iubitul său văr și amic Alexandru, de care, cum arătarăm, a fost nedespărțit în vremuri de veselie ca și de întristare, și pe care îl știma și-l adora.

Rămășițele pământesti ale decedatului au fost depuse Joi dimineața spre vecinica odihnă în mausoleul familiar Foen. Ne asociem și noi cu cele mai adânci sentimente de condolență mult întristatei familii.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Din expozeul publicat de ministrul ung. de agricultură pe baza datelor întrate dela raportorii agricoli din țară până la 3/15 Iunie a. c. dăm următorul extras:

În prima jumătate a lunii lui Iunie a domnit timp schimbăcios, mai mult ploios și ceva mai răcoros, decât în cele două săptămâni precedente. Totuși în unele părți ale Alföld ului, în comitatele Arad, Bichiș, Cianad, și Isagia-Cumania mare, Solnoc oamenii se plâng că a căzut prea puțină ploaie. În părțile vestice ale țării a fost prisos de ploaie, în urma căreia rugina a început a se arăta pe frunzele grâului și e temere că va ataca și paiul și spicul. Aceasta cu atât mai mult, deoarece multe holde sunt cufcate. Ici colea rugina a început a se arăta și la orz și la ovăs. Grindina a căzut în vr'o 12 comitate. Ruperi de nori au fost în comitatele Strigon, Sătmar și Solnoc-Dodoca. Timp cu soare și uscat este necesar în toată țara, atât pentru prosperarea diferitelor soiuri de bucate, cât și pentru uscarea fânului.

Prospectele recoltei bucatelor sunt mult mai favorabile decât în anul trecut.

Dezvoltarea grâului este bună în partea cea mai mare a țării. Situațiunea sării și îndoiturilor este de asemenea bună; dar în general sunt plângeri că au căzut prea tare. Orzul de toamnă va da în toată țara. o recoltă bună, cel de primăvară promite mai mult. Ovesele sunt peste tot satisfăcătoare.

Recolta rapiței în Ungaria sudică se face acum.

Cucuruzul în partea precumpănită a țării se desvoaltă foarte favorabil. În unele locuri săpatul este împedat prin ploi prea multe.

Cortofii în general se desvoaltă de asemenea foarte favorabil și promit o recoltă bogată.

Legumile vor da o recoltă bună în cele mai multe părți ale țării.

Păstăioasele în general sunt satisfăcătoare.

Diferitele soiuri de *curechiu* ne dau prospecte de recoltă favorabilă.

Maiul se mai samănă și acum; cel sămănat de timpuri este frumos.

Cânepa și inul sunt satisfăcătoare în partea cea mai mare și promit recoltă bună.

(Va urma)

CĂRBUNELE.

În viața de toate zilele a ajuns să aibă mare însemnătate cărbunele. Cu ivirea atâtor inveni (născociri) și descoperiri, cu înmulțirea trebuințelor omenești: cărbunele a devenit un material indispensabil (de care nu ne putem lipsi). Fără de dânsul nu ne putem închipui lucrarea mașinilor și a fabricelor. Cărbunele încălzește căzanele și preface apa în vapori; cărbunele mijlocește dezvoltarea electrecității: în cât cu drept cuvânt putem zice, că astăzi nu am fi, unde suntem, dacă nu ar fi cărbunele. Lipsa lui, sau detragerea-i din mijloacele zilnice ale traiului, ar însemna o nenorocire, o catastrofă. Prin detragerea cărbunelui, încetează lucrul în cele mai multe fabrici. Se știe însă, că o fabrică mare, dacă nu lucrează o zi, păgubește sute de mii de coroane.

În renumita grevă (rescolă) din 1902 a minerilor de cărbuni din Statele unite ale Americii de nord, pagubele isvorite din stagnarea lucrărilor s'au urcat la 420,000,000 (patru sute douăzeci milioane) de coroane!

Cei mai mulți cărbuni să află în lăuntrul pământului și provin -- după părere cea mai răspândită din carbonizarea pădurilor de copaci străvechi acoperite de straturile pământului.

Cărbunii din pământ sunt întrebuințați ca combustibil, adecă material de ars, de pe la anii 360 înainte de Christos, cam de pe timpul lui Alexandru cel Mare.

Belgienii îi întrebuințează de pe la 540 d. Chr.

Minele din Mewcastle în Anglia începură să fie explotate regulat la 1272.

Tot de pe timpul acesta sunt cunoscuți cărbunii din pământ și în provincia Renană (Germania).

E interesant, cum s'au descoperit de multe ori locurile cu cărbuni.

Cel dintâi loc cu noroc l-a descoperit în Ungaria, pe la 1765 un faur în Brennberg, lângă Sopron.

În Pennsylvania (America de nord) a făcut descoperirea un neamț sărac cu numele Gúntner pe la 1791

Gúntner se ocupa cu vânatul. Umblând odată prin pădure, a găsit un câmp întreg de »pietri negre«, despre cari povesteau unii oameni, că ard. El însă nu credea acest lucru, ci îl socotea drept poveste băbească. Fiind bătrân

abia mai putea vâna atâta, ca să trăiască pe de o zi pe alta. Odată la prîns o furtună prin pădure și abia putu scăpa în o peșteră. Trecând furtuna, plecă încet spre casă. Pe drum găsi o mulțime de »petri negre«. El își umplu buzunarele cu ele și ducându-le acasă le băgă în foc, ca să vadă ard sau nu. Mare i-a fost mirarea, când a văzut, că petrele ard. El descoperi aceasta unui om bogat din împrejurime, care se convinse îndată despre valoarea acestor pietri. Bătrânul vânător Günther îi arată câmpul plin cu cărbuni de piatră primind în schimb deci câteva lanțuri de pământ stîrp. Günther a murit în mizerie, pe când bogotanul, căruia îi descoperise secretul, ajunsese milionar.

Să vedem singuraticile soiuri de cărbune.

1. *Diamantul* este cărbune curat. Se găsește în cristale și e prețios din cale afară. Renumitul chimist francez, Moissan, a făcut diamant și pe cale artificială (meșesugită).

2. *Grafitul*. E de culoare cenușie cu luciu ca al oțelului și unsuros la pipăit. E bun conducător de căldură și electricitate și de aceea se întrebuințează la argintuire și aurit (galvanoplastie) și la fabricarea creuzetelor (tigăite de topit). Mai răspândite sunt creioanele fabricate din grafit. În această privință sunt renumite fabricile lui Faber din Germania și a lui Hardmuth din Boemia. Anglia producea odinioară toate fabricile cu grafit. Astăzi materialul cel mai curat se aduce din Celyon. Fabricile austro-ungare întrebuințează mult grafit din Siberia. Dar se mai găsește în Anglia, Scoția (Borrowdale), Germania (la Passau) Austria, Spania, India orientală. Materialul brut se spală cu acid sulfuric și apoi se prelucră în amestec cu lut și funingine. Tăria-i atârnă dela conținutul de lut și se fac mai multe clase.

Cu pulberea de grafit se lustruiesc obiectele de fer și de tuciu (sobe) și tiparurile în galvanoplastie, pentru a-le face bune conducătoare de electricitate.

(Va urma).

Dispozițiuni guvernamentale.

Imprumutarea mașinilor de tescuit merele.

Pentru promovarea valorizării poamelor în singuraticile comune, pentru reuniuni economice și asocieri, pe unde să așteaptă anul acesta roada mai bogată și aceștia nu știu a și-le vinde mai cu preț în stare proaspătă, ear de altă parte nu sunt în aceea pozițiune materială ca să și procure mașini de a prepara din poame alte produse, sunt aplicat de a oferi *gratis* pe timp de 3—6 săptămâni diferite mașini dela

domeniul meu, precum: moriscă de cider, sistem »Simon«, presa pentru fabricarea de vin de mere »Mabille« cazane mobile, sistem american »Ryder« precum și aparate pe roțile de fert spirt cu toate uneltele, sistem »György«. Cererile pentru achiziționarea acestora au a se înainta la subscrișul mult până 15 Iuliu a. c.

Cu această ocaziune observ, că speșele de transport pentru mașinile și obiectele imprumutate le supoartă singuraticii sau comunitățile interesate și reuniunile, însă este *oprit* a se ferbe cu aceste mașini vinars. (rachiu) de drojdie, sau spirt din borhot de struguri.

Afară de aceste mașini și recușite imprumutate numai pentru folosința amintită, mai *dăruiesc pe vecie* în comunele unde sunt mari grădini de prune, teascuri și caldări complete în preț de circa 600 cor. sistem »Casenille« dacă suplicantii declară formal, că dispun de 200—300 cor. pentru zidirea localului de fabricație și a speșelor de transport; având a și așterne lângă petiții și *Stătuțe* spre aprobarea mea.

Budapesta, în 27 Maiu 1903

Minstrul de agr. reg.-m.

BIBLIOGRAFIE.

Lupta raselor.

Date privitoare la cauza naționalistică ardeleană.

Sub titlula ceta dl. Barabás Endre face o dare de seamă asupra opului de nou apărut în limba maghiară numit »Fajok harcza«. *) pe românește »Lupta raselor« pe care o publică și »Erdélyi Gazda« Nr. 24 a. c. foaia economică a reuniunii Ardelene ce apare în Cluj. Autorul cărții Éber Ernő, zice dl Barabás, cu sirguința albinei a adunat în noul său op tot ce să refere la cauza economică ardeleană din punct de vedere naționalistic maghiar, român și sas. Și după ce expune mai pe larg cât de folositoare este cartea aceasta pentru a cunoaște bine raporturile de avere dintre cele trei naționalități cari să luptă între sine pe terenul economic în Ardeal, arată că la desbaterile de până acum a acestei cause nu s'a prea luat seamă de locul cel ocupă fiecare, și ce deosebire este în economia unui maghiar, sas și român cu privire la cumpărarea și susținerea unei proprietăți, și cu privire la lucrul și modul de viață al lor făcându-se asemănare convenită. Trebuie să se mire omul că partea aceasta a cauzei a fost până aci atât de neglijată deși din 2.476.000 locuitori

*) »Fajok harcza« scrisă de Éber Ernő. 1905 Budapesta, — următorul Kilián Frigyes în comis. Literarici academi. T. magh. — Prețul 2. corone.

1.951.000 de suflete să ocupă cu agromia, adică din poporațiunea întreagă 74.9%, pe când mediul regnicolar face 65.7%.

În cartea aceasta să tractează în general mai întâu despre starea economiei de câmp în Ardeal: agricultura, viticultura, despre cari pe baza celor mai noi date statistice constată, că în asemănare cu celelalte părți ale țării economia de câmp în Ardeal este una dintre cele mai neglijată și rămasă în urmă. Mai departe voește să arate că ce parte are fiecare naționalitate la această stare necurăspunzătoare. Din acest motiv face asemănare după comitate între economia unui maghiar, român și sas, arătând că proprietatea maghiarului în Ardeal după mărime este cu mult mai mică de cât a românului ori sasului.

Spre pildă: o proprietate cuprinsă în jugh. cat.

maghiară, română, sasă.

1. Com. Clujului			
a) Cerc. Huedin	23.5	23.6	—
a) » Gilău	20.9	39.6	—
a) » Nadășului	16.0	20.0	—
a) » Tecei	11.3	12.4	16.2
2. Com. Turda-Arieș:			
a) Turda	8.5	19.1	—
a) Trăscău	8.5	27.0	—
3. Com. S-Dobâca:			
a) Betlean	13.0	16.0	—
a) Dej	13.3	16.4	—
a) Chichiș	12.3	16.2	—
4. Com. Mur.-Turda:			
a) Murăș-jos.	9.4	10.8	—
a) Murăș-sus.	8.4	9.5	—
a) Reghin-jos.	7.8	10.1	—
a) Reghin-sus.	8.4	16.6	—
5. Com. Brașov:	10.5	12.5	35.8
a) Cercul de sus	8.4	13.8	
6. C. Târnava-mare:			
a) Cohalm	12.7	18.4	25.0
7. C. Târnava-mică:			
a) Elisabetopole	8.0	10.8	13.4

Și așa mai departe, dl Barabás scoate din cartea lui Éber Ernő mai multe date și asemănări, cari toate mărturisesc în contra întăririi elementului maghiar în aceste părți, cea ce zice Dsa, este foarte întristător și este o datorință națională arzătoare de a supraveghea și mai mult în viitor asupra Ardealului. Noi după ce vom procura cartea aceasta vom reveni și din partene asupra cuprinsului ei; de astă dată nu putem de cât să luăm cu plăcere la cunoștință aparițiunea ei și nisuiră fraților maghiari de a ne face cunoștința unii-altora și în privința stărei economice din Ardeal, căci dacă Ardealul este una cu țara ungurească, ceea ce dela uniune încoace așa ar trebui să fie, atunci urmează că și în privința economică de câmp aceiași

înaintare economică ce să observă în alte părți ale țării, ar fi să se observe și aici, durere însă că aceasta nu să observă.

Cartea Dnui Eber Ernó, va contribui la cunoașterea mai amănunțită a acestei stări, și pe cum se vede va atrage și atențiunea cercurilor de sus pentru îmbunătățirea economică a tuturor locuitorilor din Ardeal în mai mare măsură cum s'a făcut aceasta până acum. — Dacă acesta, este scopul ne pare bine și-l felicităm!

Războiul ruso-japonez.

Londra, 25 Iunie. După știri din New-York marea bătălie în Manciuria a început deja. Japonezii au ocupat pozițiuni însemnate evacuate de Ruși.

Petersburg, 25 Iunie. Ziarul „Slowo” publică un interview cu Alexieff. Acesta a spus, că Rusia nu va consimți nici odată să cedeze teritorii și să plătească indemnizație de războiu.

După depeși din Tokio Japonezii au făcut o mișcare de încunjurare la nord-est, au tăiat retragerea Rușilor și li-au cauzat mari pierderi.

Știrile despre pace încep să devină tot mai sporadice. După o depeșă ce o primește »Lokalanzeiger«, Țarul ar fi refuzat să ceară direct Japoniei un armistițiu, cum l'a sfătuit Roosevelt. După alte știri însă Țarul e gata a cere armistițiu prin președintele Statelor-Unite. Într'aceea se anunță, ca fapt pozitiv, că la Varșovia, Moscva, Odessa și Chiew se mobilizează 100.000 de oameni. Marele duce Sergiu Mihailovici s'a dus în Polonia rusească spre a inspecta artileria, care e gata de plecare în Manciuria. Se zice, că Rușii au la Charbin 54000 de oameni cu peste 300 tunuri. Zilnic pleacă câte un tren din Petersburg la Charbin și Wladivostok și zilnic se reintorc la Charbin și Wladivostok trenuri din Petersburg. Despre operațiunile militare în Manciuria, n'au sosit în aceste două zile din urmă știri mai de seamă.

Un înalt funcționar al ministeriului de externe rusesc, Neratov, a declarat, că armistițiu nu se va încheia și armatele vor continua operațiunile lor, ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat. Dacă Rușii vor dobândi un avantaj, atunci pretensiunile Japoniei vor fi mai mici, ear dacă vor fi din nou bătăuți, va fi cu o înfrângere mai mult, care însă nu va schimba atitudinea Rusiei. Războiul se va continua cu înverșunare până la victoria absolută a Rusiei.

NOUȚĂȚI

Recunoștință regală. Precum publică foaia B. H. Regele și a exprimat recunoștința sa pentru servitiile fidele Dlor: Deinger Imre conzilier regi și director de domenii, Sziban director de domenii și Bella Kády jun. secretar în ministeriu de domenii, cari în anul trecut pe timpul secetei și a altor daune de existență au desvoltat o activitate deosebită în sîmțul domeniilor ministeriului de agricultură, ocupându-se cu planuri și acții oferitoare de concursuri pentru poporul din Ungaria, care au suferit de lipsa de bucate.

Criza scandinavă. Din Stokholm se telegrafiază cu data din 21 l. c. că regele a ținut în ședința extraordinară a dietei vorbirea sa de tron, în carea în prima linie a accentuat, că dănează afirmațiunile, cum că el ar fi provocat dispuzațiunile Norvegiei deșpre cauza ofenței guvernamentale. — susține că el a procedat după cea mai bună știință și conștiință; nu s'a abătut de loc dela decisiunile guvernului și procedura sa a stat în consonanță cum e dorința statului. Proiectele aduse pe tapet în dietă au avut de scop promovarea intereselor ambelor națiuni și pururea vindecarea pretenziunilor nejuste ale Norvegiei. Uniunea nu va ajunge ținta aceea care se intenționează prin sfoțări. Puțin de tot ar reuși față de Suedia uniunea sfertată în astfel de mod. Să se conducă poporul Șvedian cu liniște și spirit de chibzuită. Deu Dzeu putere poporului Șvedian, cî în hotarele sale proprii să recâștige atîta cât pierde prin desființarea uniunii.

Încăerare călugărească. Din Constantinopol se telegrafează, că pe muntele Athos s'a petrecut o sângeroasă încăerare între călugării ruși și greci. 50 călugări greci au atacat pe Ruși. Au fost trei morți și zece răniți.

„Un deceniu roditor“. Mai mulți Români vrednici din Cața, aproape de Mediaș (Transilvania) emigrând în România, cu deosebire în București, un le parte ca neguțatori, parte ca servitori harnici și-au câștigat prin muncă și economie averi și poziții sociale laudabile.

Ei au format sub titula „Frăția” o reuniune literară și financiară, cu scop a ajuta pe frați lor din Cața, cu deosebire școala și biserica lor românească.

Fondul acestei însoțiri dela 1895—1905 (zece ani) a ajuns la cifra de 11.613 Lei — (11.032 Cor.) Intre numele cunoscute se amintesc: Ignatie Mircea, comerciant și licențiant în drept, președintele reuniunii, frați Comșa, G. Boer, I. Boer, Urs, Rus, etc.

Rari sunt atari români, cari ajungând în altă țară la o poziție mai bună materială să se gândească la confrății d'acasă. Bine ar fi să-i imiteze și alții cu deosebire Secelenii, Silișteni, etc. așezați prin Dobrogea și alte orașe din țară.

Execuția contra Maiestatei. Din Paris se trimete, încunoștințarea că în orașul Contréteville din Franța la gară s'a deținut bagajul Săchului Persiei, deoarece o firmă din Paris, ce purta proces cu săchul a exoperat execuția contra averei sale și i se opri bagajul până a regulat afacerea cu firma. Așa se cuvine, cine este dator, să plătească!

Zbor de porumbi la Kassa. În cercul amatorilor de porumbi s'a aranjat săptămăna trecută o excursiune de porumbi, care avu rezultatul: Unii porumbi ai lui Giza Brádavka pornind din Bpsta dimineața la 7 oare, în 3 oare 55 minute au sosit în Kassa la cuibul lor. Astfel au făcut câte 70 Kilometri pe cară. Alții pornind din Prezmisl dimineața la 6 oare 20 minute au sosit acasă cel cu Nr. 20 în Kassa la stăpănul lor Josiv Makránszky în 3 oare și 25 min. percurgând un drum de 380 Kilometri. La sosire în Kassa sa văzat, că dibacii porumbi au avut a suferi multe năcazuri pe drum, căci erau jilavi și plini de colb.

Pe timpul congresului internațional din Bpsta. (11-16 Sept. a. c.) se aranjează următoarele serenade și convîniri: a.) serată de dașne, aranjată de comitetul Reuniunii femeilor din Ungaria. Referenți: Doamna Gray (Londra) Gonser (Berlin), Wakely (Londra) Informațiuni dă D na Augusta Rosenberg (I Fehérvár-ut 41).

b.) Serată, o aranjează comitetul reuniunilor catolice. Cu informațiuni seroeste Dr. Alexandra Giessvizi, deputat dietal, canonici și Carol Szentiványi, directorul general al Reuniunilor catolice (VIII Sz-Kráy u. 28.)

c.) Convenirea medicilor sensuali. (In pertractările lor se cuprinde și cestiunea cum să se mântue bețivii.) Referenți: Forel (ch gny) Fișer (Pajun). Cu deslușire serveste Dr. Ladislau Epstein, medic primar al institutului de nebuni din Lipotmezó.

d.) Serata studenților universitari. Referenți: Enderstedt Stokholm, Holitscher (Pirckenhammer, cu informațiuni serveste Imre Doczi doctorand în medicină (VI Arad-utza 62).

e.) Intrunirea muncitorilor, aranjată de comisia congresului muncitorilor. Cu deslușiri e însărcinat: Adolf Kiss, președintele comisiunii (VII Dob-utcza 75.)

f.) Serata ordinului Tâmplarilor Good. Referenți: Juliusburger din Berlin și Schwartz din Budapesta. Informațiuni ofere Dr. Foszef Madszár (VIII Boros-utcza 41. sz.)

NB. Ordinea definitivă a lucrărilor acestui congres se va comunica ulterior.

Muriți de otrava bureților. Din Debretin se telegrafează, că Ladislau Cătană din Nadudvár în 21 l. c. a dat copiilor săi (patru, dintre care cel mai tinăr de 12 ani) mîncare de bureți.

După piărz toți să văctau de dureri grozave la stomach. Cel mai mic și muri îndată, dar ceilalți, mai târziu. În urma analizei medicală se constată, că bureții au fost veninoși. Feriți-vă de mîncarea bureților cu lăcomie, dar mai mult de cei veninoși!

Fără nici un acționar crucea sau stea dublă electro-magnetică a Dnui Müller Albert, Budapesta V. Vadaș utca 42/G a devenit renumită în toate părțile lumii.

Foarte mulți după folosința crucei sau vindecă de boale vechi, așa încât dela acestea în toată ziua scese scrieri pline de mulțămire. Dnui fotograf Esschild Adolf din Cserevka următoarele au scris: „De mult timp trebuie să mi arăt marea mulțămire ce o am față de aparatul aflat prin Domnia-Ta, asta înseamnă cu adinsul am tăcut-o până acum, de oarece cu cea mai mare curiozitate am așteptat a afla, că nevasta mea, ce cu ajutorul crucei R. B. 86967. deveni iarăși de boala avută? prin urmare cu cea mai mare bucurie constatăm, că nevasta mea, care durind-o peptul și stomacul avea în genere lipsa poftei de mâncare, dureri de cap și multe alte boale, cu ajutorul aparatului D-voastră sau făcut pe deplin sănătoasă, prin numele aparatului D-voastră sunt silit al lauda și al recomandă fiecărui suferitor de boale. Prețul aparatului mare 6 coroane.

Cornelut Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporii, la stropirea viilor.

Aceasta e probat ca cel mai bun, și prin folosința s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânătoare sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil, Fiecare pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiuni de întreținere.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »Peronospin«-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grampene, cum și la stărpirea omidelelor și insectelor stricacioase la pomi; contra păduchilor de trandafir (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de gălițe.

Nr. 36/1904.

Licitațiune minuendă.

Pentru acoperirea edificiului bisericii gr.-or. din Cibu (p. Geoagiul-inf.) cu țiglă, să publică licitațiune minuendă pe ziua de Duminecă în 3/16 Iulie a. c. la 2 ore p. m. la fața locului.

Prețul de strigare este statorit cu suma de 832 cor. Celelalte condițiuni să pot afla ori-când și în ziua licitațiunii la oficiul parochial din Cibu.

Doritorii sunt rugați a să insinua cu oferte în scris sau verbal la fixatul termen, cum și cu un vadiu în bani gata de 5% dela prețul de strigare

Cibu, 12/25 Iunie, 1905.

Pentru comitetul parochial:

Iosif Costea,
paroch.

văzut:

Vasile Domșa,
protopresbiter.

„Cassa de păstrare în Mercuria“ societate pe acții.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai »Cassei de păstrare din Mercuria« societate pe acții, pe baza concluziunii adunării din 25 I. c., se convoacă

la o adunare extraordinară.

conform § lui 16 din Statutele societății pe Duminecă în 16 Iulie st. n. 1095. la 11 ore a. m. în localul societății din Mercuria, cu următorul.

PROGRAM.

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.

2. Raportul direcțiunii în afacerea zidirii caselor institutului.

3. Exmiterea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa acționarilor recerși la adunarea generală din 16 Iulie c., conform §-lui 20 din Statutele societății, adunarea generală se va ținea la 2 August st. n. 1905 cu același program, la timpul și locul deja indicat.

Domnii acționari, cari voiesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală sunt poștiți conform §-lui 17 din Statute a și depune înainte de adunare, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele aceluia, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență la cassa societății, eventual cu 48 ore înainte la cassa institutelor »Albina Sibiiu«, »Cassa de păstrare«, Săliște »Sebesana« Sassebeș, »Mielul«, Poiana și »Brădetul« Orlat.

Mercuria la 25 Iunie 1905

Direcțiunea.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănăt.

Dela 19 Iunie—25 Iunie v. 1905.

Duminecă	19 Almașul mare Bichis-Ciaba. Blaj. Cassou Cermeiu. Lugos Maros-Vécs. Rădnod.
Luni	21 Corond.
Mărti	22. Bateș Cernatul de jos. Ibașfalău. Lăpușul ung. Silvașul de sus.
Mercuri	23 Arpașul de jos. Capolnaș. Drag. Geaga Hia. Ormeniș.
Joi	24 Székely-Cristur.
Vineri	25 Ghiris. Nadlac. Sic. Veneția de jos.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. 2-a după Rusali, ev. Mat. c. 4. g. 1. v. 2.

Dum.	19 Ap. Iuda frat. Dnui	2 Cercet. Ma riei
Luni	20 M. Metode	3 Corneliu
Mărti	21 M. Iulian	4 Udalic
Merc.	22 M. Eusebiu	5 Domeție
Joi	23 M. Agripina	6 Isaia
Vineri	24 Nașt. Sf. I. Bot	7 Vilibald
Sămb.	25 M. Fevronia	8 Cilian

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

CUMPERAȚII

Biblioteca »Bunul Econom«

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor«.
4. »Îngrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul«.
8. »Îngrășemintele. Irigațiunile (udarea pământului)
- 9—10. »Prăsirea păsărilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinașele (biblicle), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovășul, meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari corpute și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

La băile din Feredeu

Geoagiu (Gyógyfurdó)

Armin Mendel succesorul afacerii Jozsef Raisner

a deschis o frumoasă prăvălie de articole de mâncare: zahar, cafea, urez teuri, făină etc., vânzând cu prețuri culante.

Asemenea ține și birt cu mâncări calde și reci gustoase, vinuri ardele-nești, de Ungaria și străine veritabile cu prețuri de tot moderate. Are și mai multe odăi mobilate și ape minerale; toate să găsească cu prețuri foarte estime.

Primește și comande de ori-ce fel, executându-le prompt.

3—3

Anunț

O cassă de fer mare (Wertheim & Wiese) și o ladă solidă de fer se află de vânzare la adm. tipografiei »Minerva« în loc. Tot acolo se află *praf de var-carbolic* pentru desinfecție. Costă: 100 kgr. 40 cor. 1 kgr. 45 fileri.

RECLAME

Statornic, simplu și corect efectuește pentru fabrici, firme comerciale și industriale, inima afacerii, peana și sufletul datător de viață.

Unde, cum și când se poate publica mai cu succes, mai bine și mai ieftin? — Da la:

Általános Tudósító

secția de publicitate

proprietar **IULIUS LEOPOLD** redactor
Budapesta, VII. Erzsébet-köút 54.
unde se exoperează publicări și reclame pentru toate jurnalele din capitală, districte, în foile din străinătate și alina-dare cu exactitate, conștiință curată, punctualitate și de tot left n.

Preliminare și planuri gratis!

Pentru 5 coroane

trimit 4 1/2 kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

singure mijloace pentru alina-rea și vin-decarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice constată efectul sigur la: *tuse, răgu-șeală, catar și curățirea de floșcă.*

Pachetele sunt de 20 și de 40 fileri în toate farmaciile și la Orăștie la apoteca **Josef Graffius**.

Căutați să fiți cu atenție scutiți din depositul »Tea Brazil«.

„DACIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii: (Strada Berăzei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructifi-care.

a) *depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.*

b) *depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.*

c) *depuneri făcute de biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.*

Contribuția parțială pentru su-mele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru de-puneri se cuprinde în fișelul de de-duneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin poștă și se resol-vează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispo-zițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte pu-blice, pe cari în căs de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lu-cruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi co-merciale și economice, în societate cu alții ori singură.

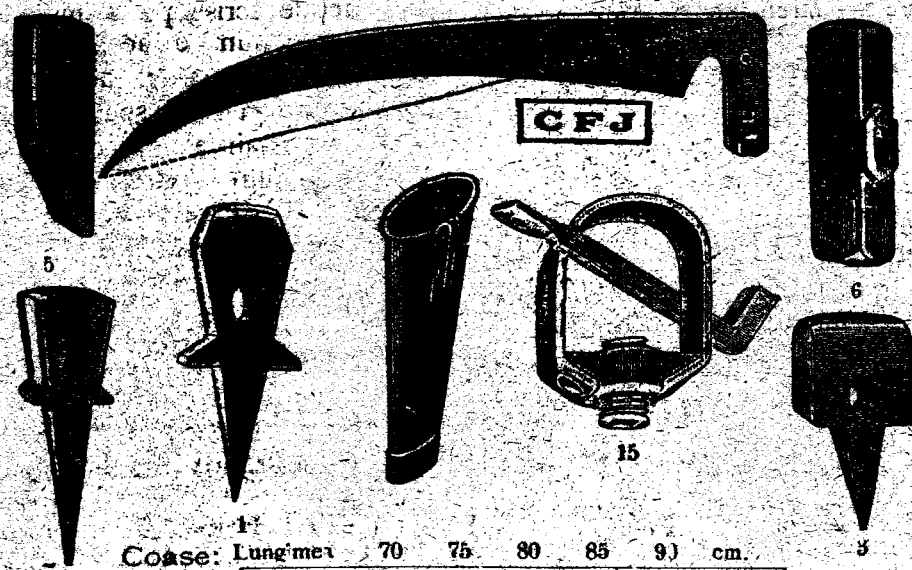
K) Finanțează patente.

L) Arăndează și exarăndează re-alități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.

21—

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

Pentru fiecare bucată garanț. Adeacă cu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul a ilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul **CFJ** se mai poate procura la firmele următoare:

- Societatea „Consum”, Cismăuie,
- Ioan T. Gross, Sebeșul-săsc,
- Regna Buchholzer, Căț,
- Ioșif Graef, Sona,
- Michail Ehrmann, Seica-mare
- Michail Simonis, Dășoara,
- Ioșif Cans, Blă,

- Carol Waedt, Bălcac u,
- Ioșif Schlatter, Chișd,
- Ioan K. Schuller, Agnita,
- Ioșif Schoster, Frăua,
- Andreiu Nemenz, Richșdorf,
- W. Prischak, Brad,
- T. Schnell, Sărkány.

Nicovale, form, fig. 1 2 3 . **Ciocane**, fig. 5 și 250 300 fig. 6 și 300 grame
1 bucată C. 1— — 96 — 86 1 buc. C. — 86 — 90 C. 1—

Nicovalele și Ciocanele se vând pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase fig. 15.

pentru întepenia coaselor. Dimensiunile 40/12 mm.

fig. 7 **Tocuri de cuț**

smălțuite pe dinlăuntru și dinafară,

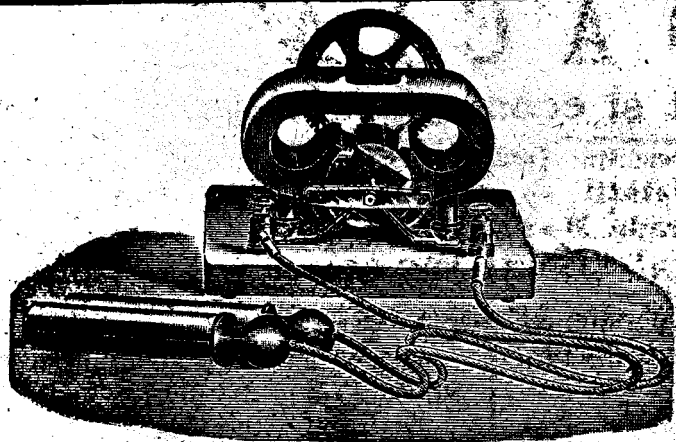
1 bucată C. — 18

1 buc. C. — 40

Cuți dela 10 bani în sus în varfite bogată. Îndeosebi recomand: **Cuțle americane** 1 b. C. — 40

Cuți de Bergamo vinete închise cu semnul **CFJ** 1 bucată C. — 80

Toporiște de coase, obișnuite de lemn C. — 44 **Toporiști pentru coase de holde** (model introdus de Julius Teusch) 1 buc. C. — 90 **Greble de fân pentru coasele de holde** pentru a le șterge pe toporiștile obișnuite de lemn, 1 bucată C. 1'30. 20—52

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medicinal se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, îndărește nervii, reînnoește sângele, agerește simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe moșuri.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțeluirea acestui aparat s-au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghieri, histerie, asthmă în sute de cazuri, alirând toate acestea, unde măștria și dibăia medicilor fu zadarnică, căci a ajutat la toate boalele de nervitate, dureri de cap, colică, surdități de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebite la hemoroide a evaluat în câte-va zile, uneori deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndoseși la cele mai grele morbuuri femești aflată bolnavele tămăduire sigură și chiar la feneile în stăie lincuvântată. Prețul unui aparat mic complet **20 coroane**. (Nu mai pentru cei fără simțiri). Prețul unui aparat mare complet **30 coroane**. (Pentru vindecarea suferințelor cerebice). Trimiterea se face cu ramburs pe talon sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA

Budapesta, VIII. strada Aggtelek Nr. 15/E.

Cruce sau stea dubla electro-magnetica.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și inviorează

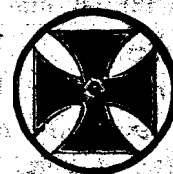
pe lângă garanțe.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împreju- vindecă boale vechi

de 20

de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amarelă, tusea de ureche, bătăie de inimă, sgârșuri de inimă, asidă, apăsă și că, scăderea de stomac, lipsa poftei de mâncare, răscolă la mâni și la picioare, reuma, podagra, ischias, ualul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la trăctare norma a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se afla atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs de 15 zile nu se va vindeca i-se retrimită banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a p'roba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ de care ce „Ciasul-Volta“ atăt in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut, ap'ceptat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndoesel i.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la m'rburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42G. colțul strada Kálman.**

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.

Efectuește ori-ce lucrări aparțin'etcare artei tipografice.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente in toate mărimele și formele.

Soliditate garantată.

Preturi estine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvară privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Cimbrăvil Nr. 3.

Strada Ertsekfal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață in New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela The Mutual sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și in cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de orice restricțiuni atăt cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței m'ntre in cas de răscol pe urcat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunt in armata comună ces. și reg. la marina, precum și rezerviști dela armata teritorială (hónvéd) și glosași in cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală in Ungaria: **Budapesta, VI., Ardrassy-ut. 20.**

Totfelul de îndrumări și deslășiri se dau cu plăcere și la administrația acestei loi. 11-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Locatul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(189)

22-52